

Nr 28.

Ankom till riksdagens kansli den 19 februari 1946 kl. 1 em.

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående provisorisk förbättring av löneställningen för vissa befattningshavare i statens tjänst m. fl. jämte i ämnet väckta motioner.

(3:e avd.)

I propositionen nr 3 har Kungl. Maj:t, under återopande av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden för den 4 januari 1946, föreslagit riksdagen att *dels* medgiva, att tillfälligt lönetillägg under budgetåret 1945/46 och provisoriskt lönetillägg under budgetåret 1946/47 må i huvudsaklig överensstämmelse med av chefen för finansdepartementet föreslagna grunder utgå till vissa befattningshavare i statens tjänst m. fl. enligt de närmare föreskrifter, som meddelas av Kungl. Maj:t, *dels* besluta om sättet för bestridande av de med berörda lönetillägg förenade kostnaderna, *dels* ock bemyrda Kungl. Maj:t att i enlighet med vad i nämnda statsrådsprotokoll förordats medgiva överskridande under budgetåren 1945/46 och 1946/47 av genom riksdagens beslut maximerade anslag och anslagsposter, av vilka arvoden och andra ersättningar till icke-ordinarie personal utgå, samt att förordna om arvodestillägg åt befattningshavare, vilkas arvoden fastställts genom riksdagsbeslut.

I de avlöningsreglementen, som gälla för statliga civila befattningshavare i allmänhet och för lärare vid det statsunderstödda kommunala skolväsendet ävensom för militära beställningshavare är grundlönenivån avvägd med hänsyn tagen till löneutvecklingen på allmänna arbetsmarknaden och levnadskostnadernas utveckling fram till år 1935. Lönerna äro i begränsad omfattning automatiskt rörliga i förhållande till den fortsatta utvecklingen av levnadskostnaderna. Med nuvarande levnadskostnadstal utgår rörligt tillägg med 15 procent och kristillägg med 16 procent, i regel beräknat på lönebelopp intill 900 kronor. Jämväl de löner, som utgå enligt äldre bestämmelser, äro i allmänhet rörliga med levnadskostnaderna.

Vid 1944 års riksdag (prop. nr 296, r. skr. nr 487) fattades beslut om provisoriskt lönetillägg för budgetåret 1944/45 och tillfälligt barntillägg åt vissa statliga befattningshavare och kommunalanställda lärare m. fl. Bestämmelser därom meddelades i kungörelse den 1 december 1944, nr 754.

Genom beslut vid 1945 års riksdag (prop. nr 286, r. skr. nr 478) fastställdes fortsatt tilläggsreglering för budgetåret 1945/46. Denna innebar en utbyggnad

i olika hänseenden av den ursprungligen fastställda. De för budgetåret gällande bestämmelserna i ämnet äro meddelade i kungörelser den 29 juni 1945, nr 490, och den 30 november 1945, nr 733. Enligt dessa bestämmelser utgår provisoriskt lönetillägg till vissa befattningshavare med lön enligt av Kungl. Maj:t fastställd löneplan. För de personalgrupper, som äro anslutna till det gemensamma löneplanssystemet för den civila statsförvaltningen och det statsunderstödda kommunala skolväsendet (löneplan A i civila avlöningsreglementet m. fl.), är tillägget begränsat till 10 löneklassen och lägre löneklasser. Tilläggsbeloppen variera mellan ett högsta belopp av 420 kronor, som utgår i löneklasserna 1—5 och ett lägsta belopp av 120 kronor som utgår i löneklasserna 9 och 10. För militära beställningshavare i motsvarande lönelägen utgår provisoriskt lönetillägg enligt liknande grunder.

För vissa grupper anställningshavare ha specialföreskrifter betingats av särskilda anställnings- eller avlöningsförhållanden. I dessa och andra hänseenden överlämnades genom riksdagsbesluten åt Kungl. Maj:t att meddela närmare bestämmelser. Dylika bestämmelser ha influtit i kungörelserna.

Såväl för budgetåret 1944/45 som för innevarande budgetår har det provisoriska lönetillägget kombinerats med utbetalning av tillfälligt barn tillägg. För innevarande budgetår har dylikt tillägg utgått icke blott, såsom under budgetåret 1944/45, till befattningshavare med rätt till provisoriskt lönetillägg utan även till befattningshavare i högre lönelägen, nämligen i högst 20 löneklassen i löneplan A respektive motsvarande löneläge. Barn tillägget har för innevarande budgetår utgått såsom engångsbelopp med 100 kronor till befattningshavare med 1 barn, beträffande vilket förutsättningarna för rätt till barn tillägg förelegat, och med 200 kronor till befattningshavare med 2 eller flera sådana barn.

Frågan i vilken mån och på vilka vägar den genomsnittliga lönenivån för befattningshavare vid den civila och militära statsförvaltningen skall kunna återföras till förkrigstidens reallönestandard är för närvarande under prövning av 1945 års lönekommitté. Kommittén skall jämväl pröva frågan om lönernas dyrortsgradering med utgångspunkt från det förslag i ämnet, som framlagts av 1943 års dyrortskommitté. Den nya löneregleringen beräknas icke kunna träda i kraft tidigare än den 1 juli 1947.

Beträffande frågans nuvarande läge har departementschefen uttalat bland annat följande.

Vid förhandlingar med personalorganisationerna om den förnyade tilläggsregleringen för nästa budgetår ha önskemål om en utbyggnad av det nuvarande provisoriet framförts. Utgångspunkterna för den provisoriska löneförbättringen ha undergått vissa förskjutningar efter den nu gällande tilläggsregleringens utarbetande. Krigets avslutande har givit förhoppningar om en ekonomisk återhämtning, och det har ansetts försvarligt att man inriktar sig på en förbättring av löneställningen för statsanställda och med dem jämförliga löntagare, vilka under krigsåren kommit i en relativt eftersatt ställning. Riktlinjer ha uppdragits för en allmän lönereglering i detta syfte. Därvid har även fastställts, att en minskning av dyrortsskillnaden i löneskalan bör eftersträvas, och numera föreligger ett direkt uttalande från riksdagens sida, att den blivande provisoriska löneförbättringen bör så anordnas, att den

kommer att bidra till en dylik minskning. Jämväl får man utgå ifrån att det nuvarande provisoriet med tillfälliga barn tillägg vid den definitiva löne-regleringen icke kommer att få någon motsvarighet i form av differentiering av lönerna efter behovsgrunder.

Departementschefen har vidare framhållit, att den provisoriska löneförbättringen bör begränsas så, att den icke föregriper den blivande definitiva löne-regleringen. Även med beaktande härav har det funnits skäligt att låta den förnyade provisoriska förbättringen gå avsevärt längre än den nuvarande. Inom ramen för vad som kan antagas bli resultatet av den definitiva löne-regleringen har det ansetts lämpligt dels att den provisoriska förbättringen differentieras efter ortsgrupp på sådant sätt, att den verkar utjämnande i dyrortshänseende, dels att den provisoriska förbättringen omfattar hela löneskalan, dels ock att de lägst avlönade få en procentuellt sett något större löneförbättring.

Från angivna utgångspunkter har departementschefen efter överläggningar med vederbörande personalorganisationer ansett sig kunna förorda en provisorisk löneförbättring, enligt nedan angivna riktlinjer, vilka personalorganisationerna förklarar sig kunna godtaga. Förslaget förutsätter, att grunderna för kristilläggen skola oförändrade erhålla giltighet även för nästa budgetår. Däremot har förnyad utbetalning av tillfälligt barn tillägg under nästa budgetår ansetts icke böra ifrågakomma.

Vid förhandlingarna ha önskemål framförts om att den sålunda för nästa budgetår tillämnade utbyggnaden av tilläggsregleringen måtte få någon motsvarighet för det innevarande budgetåret. Departementschefen har ansett rimligt, att en viss löneförbättring tillerkännes anställningshavarna för det löpande budgetåret utöver vad som tidigare medgivits. Detta har ansetts böra ske på det sätt att, sedan riksdagen fattat beslut i ärendet, under det löpande budgetåret till här ifrågavarande personal utbetalas engångstillägg, att i förekommande fall utgå utöver för budgetåret bestämda provisoriska lönetillägg och tillfälliga barn tillägg. Engångsbeloppet har ansetts böra fastställas oberoende av löneklass och ortsgrupp till 300 kronor.

I frågan om de provisoriska lönetilläggens storlek samt vilka personalgrupper, som böra komma i åtnjutande av tilläggen har departementschefen anfört följande.

Det stora flertalet statliga civila befattningshavare och lärare vid det statsunderstödda kommunala skolväsendet äro anslutna till det löneplanssystem, som ursprungligen fastställt genom löneplan A i civila avlöningsreglementet och sedermera utbyggt nedåt genom icke-ordinariereglementenas löneplaner och speciallöneplanerna för lägre icke-ordinarie vård- och ekonomipersonal vid vissa vårdanstalter m. fl. institutioner. Hittil höra löneplanerna A, Eo och Ex inom den statliga civilförvaltningen, Ca, MEo och MEx inom försvarsväsendet samt Ek, U, V och MV för den lägre icke-ordinarie vård- och ekonomipersonalen. Vidare höra till denna grupp dels löneplan K för lärare vid högre kommunala skolor — med vilka övningslärare med lön enligt provisoriska bestämmelser äro att likställa — dels löneplan L för lärare vid folkskoleväsendet — med vilka nomadlärare samt vissa befattningshavare vid sjukvårdsanstalter och barnhem m. fl. institutioner äro att likställa — dels löneplan S för lärare vid sinnesslöskolor m. fl. anstalter.

Det provisoriska lönetillägget för ifrågavarande befattningshavare bör enligt de principer, för vilka i det föregående redogjorts, under nästa budgetår utgå med årsbelopp, som framgå av följande sammanställning:

Löneklass	Ortsgrupp	Ortsgrupp	Ortsgrupp
	A—C	D—F	G—I
	kronor	kronor	kronor
g—a	600	570	540
1—3	660	630	600
4 och högre	720	690	660

Provisoriskt lönetillägg bör vidare tillkomma befattningshavare med lön enligt endera av de allmänna löneplanerna B och C i civila avlöningsreglementet samt befattningshavare, som äro underkastade samma reglemente och åtnjuta lön enligt särskild löneplan eller eljest enligt särskilda bestämmelser i reglementet. Till denna grupp höra exempelvis ett antal civila cheftjänstemän samt landshövdingar, läroverksrektor, provinsialläkare och distriktsveterinärer. Enligt förslag, som framlägges i annat sammanhang, skola även justitieråd och regeringsråd från och med nästa budgetår tillhöra ifrågavarande grupp av civila avlöningsreglementet underkastade befattningshavare. För här avsedda befattningshavare bör utgå samma provisoriska lönetillägg som i de högre löneklasserna av löneplan A. Om lönen icke är dyrortsgraderad, bör tillägget utgå med 660 kronor. Vad nu anförts bör i tillämpliga delar gälla även civilmilitär personal tillhörande löneplan Cb i militära avlöningsreglementet.

De för militära beställningshavare på aktiv stat gällande löneplanerna i militära avlöningsreglementet och manskapsavlöningsreglementet äro uppbyggda på grundval av särskilda löneklasssystem. Med undantag för manskap tillhörande löneplan Ma i manskapsavlöningsreglementet befinna sig dessa beställningshavare i högre löneställning än löneklass 3 i A-löneplanen och böra följaktligen erhålla ett tillägg av 720, 690 eller 660 kronor beroende på ortgruppen. För beställningshavare med icke-dyrortsgraderad lön bör det sistnämnda beloppet utgå.

Vad däremot angår manskap tillhörande löneplan Ma utgår en väsentlig del av avlöningsförmånerna i naturaförmåner. Beloppet av provisoriskt lönetillägg för sådant manskap synes därför böra undergå skälig reducering, varvid hänsyn bör tagas till att beställningshavare såvitt angår den del av avlöningen, som utgöres av naturaförmåner, icke behövt vidkännas någon del av verkningarna av levnadskostadsstegringen. Reduceringen synes böra ske med samma belopp som enligt den nu gällande tilläggsregleringen. De provisoriska lönetilläggen för beställningshavare på löneplan Ma ha således upptagits till följande årsbelopp.

Löneklass i löneplan Ma	Kronor
1— 4	420
5— 8	480
9—12	540

För beställningshavare, som i stället för fri inkvartering åtnjuta hyres- och ortstillägg, böra de nu angivna årsbeloppen ökas med 30 kronor i ortsgrupp D—F och 60 kronor i ortsgrupp A—C.

Huvudgrunderna för det nuvarande provisoriska lönetillägget böra i övrigt i tillämpliga delar erhålla fortsatt giltighet. Sålunda bör med personal på aktiv stat likställas sådant manskap på civilianställningsstat eller över stat som åtnjuta avlöning enligt samma eller väsentligen samma grunder som manskap på aktiv stat. Vad som föreslagits om provisoriskt lönetillägg åt

vissa beställningshavare synes böra gälla även när krigsavlöningsreglementet är tillämpligt på sådana beställningshavare. Vidare bör rätt till provisoriskt lönetillägg åtnjutas även av innehavare av anställning i reserven eller därmed jämförlig anställning, när han vid tjänstgöring åtnjuter lön enligt reglerna för beställningshavare på aktiv stat, samt innehavare av sådan för pensionerad personal avsedd arvodesbefattning, för vilken avlöningen utgår enligt löneplan för aktiv personal.

Provisoriskt lönetillägg skall sålunda enligt förslaget utgå till vissa anställningshavare inom i det föregående berörda förvaltningsområden, vilka i egenskap av civila ordinarie, extra ordinarie eller extra tjänstemän (aspiranter) eller innehavare av vikariatslöneförordnande eller såsom militära eller civilmilitära beställningshavare åtnjuta lön enligt av Kungl. Maj:t fastställd löneplan. Med dessa äro vissa anställningshavare med avlöning enligt i det föregående berörda särskilda bestämmelser att likställa. Vad däremot angår de anställningshavare inom samma förvaltningsområden, vilka icke åtnjuta lön enligt dylik löneplan i nyss angiven egenskap respektive enligt berörda särskilda bestämmelser, stå dessa anställningshavare, i likhet med kollektivavtalsanställd personal, utanför den genom avlöningsreglementena och kristilläggsbestämmelserna verkställda regleringen av löneställningen med lön avvägd efter en viss gemensam grundnivå samt rörligt tillägg och kristillägg. Också saknas gemensamma hållpunkter för att beträffande de olika här avsedda personalgrupperna åvägbringa en allmän omprövning av lönenivån motsvarande den, som ligger till grund för provisoriskt lönetillägg. För dessa personalgrupper bör därför i princip liksom förut gälla, att de icke omfattas av den provisoriska tilläggsregleringen men att hinder icke bör möta för att företaga de jämkningar i löneställningen, som kunna finnas påkallade och förenliga med de allmänna riktlinjerna på löneområdet. Beträffande dylika jämkningar ha vid behandlingen av frågan om provisoriska lönetillägg vid 1944 och 1945 års riksdagar gjorts vissa principuttalanden. Då frågan om eventuell löneförbättring för kollektivavtalsanställd personal blir beroende på avtalsförhandlingar, har jag beträffande sådan personal endast att hänvisa till berörda principuttalanden. Vad åter beträffar andra anställningshavare utom löneplan — huvudsakligen arvodesavlönade — bör det bli beroende på prövning efter omständigheterna, huruvida och med vilket belopp avlöningsförbättring i här åsyftade fall bör utgå. Framför allt kan en jämkning framstå som motiverad i fråga om arvoden som äro bestämda att motsvara avlöningen i viss löneklass eller eljest äro fastställda i nära anslutning till avlöningen för personal på löneplan. Dock förekomma fall då den löneklass, till vilken ett arvode är anknutet, icke blivit fastställd på grundval av en jämförelse med löneplaceringen för jämförliga befattningshavare på löneplan utan blivit vald så att den skall täcka en viss arvodesnivå avvägd efter förhållandena på allmänna arbetsmarknaden. För dylika fall ger den provisoriska lönetilläggsregleringen uppenbarligen icke någon anledning att jämka arvodet. Å andra sidan kan det i vissa fall synas rimligt, att det provisoriska lönetillägget får åtföljas av någon skäligt avvägd förbättring för arvodestagare, oaktat något direkt påvisbart samband mellan löneplanen och arvodesnivån icke föreligger. Under alla förhållanden bör emellertid därvid förutsättas, att arvodet icke genom fri lönesättning blivit avvägt efter läget på allmänna arbetsmarknaden. Vad nu anförts har i tillämpliga delar giltighet även beträffande personal inom krisförvaltningen.

Det stora flertalet anställningshavare, varom här är fråga, hör till affärsverken eller till större förvaltningar, för vilka anslagsposterna till avlöningar åt icke-ordinarie personal äro förslagsvis upptagna i avlöningsstaterna; även för krisförvaltningens personal utgå arvodena från förslagsvis anvisade an-

slagsmedel. För dessa fall komma medel att stå till myndigheternas förfogande — eller kunna av Kungl. Maj:t ställas till förfogande — för genomförande av de jämkningar i avlöningen, som anses påkallade i anslutning till den provisoriska tilläggsregleringen. Beträffande de anställningshavare åter, som avlönas från anslag eller anslagsposter vilka äro maximerade genom riksdagsbeslut, förutsattes vid de tidigare tilläggsregleringarna, att framställning skulle göras till riksdagen om överskridande av anslagsmedlen, för den händelse dessa icke skulle lämna tillgång till ifrågakommande löneförbättring. Den omständigheten, att den provisoriska tilläggsregleringen utsträcker sig att omfatta hela löneskalan, gör emellertid, att frågan om tilläggsregleringens konsekvenser i form av jämkningar i löneställningen för olika grupper anställningshavare utom löneplan får betydligt större aktualitet än förut. Med hänsyn bland annat till att det här endast rör sig om ett provisorium för en begränsad tid anser jag mig kunna tillstyrka, att Kungl. Maj:t utverkar riksdagens bemyndigande att i nu avsedda fall förordna om överskridande av respektive anslag eller anslagsposter med erforderligt belopp. För jämkning av arvoden fastställda genom riksdagsbeslut erfordras dessutom särskilt medgivande av riksdagen. Jag anser mig kunna förordna, att Kungl. Maj:t jämväl utverkar bemyndigande att förordna om provisorisk jämkning av sådana arvoden.

Vad härefter angår befattningshavare, som åtnjuta lön enligt äldre avlöningsbestämmelser jämte dyrtidstillägg och som samtidigt i sin egenskap av löntagare i egentlig mening uppbära kristillägg, bör det ankomma på Kungl. Maj:t att efter erforderliga undersökningar förordna om rätt till provisoriskt lönetillägg samt om de beräkningsgrunder som därvid böra tillämpas. Tidigare har så blivit fallet endast beträffande ett fåtal befattningshavare. Till följd av lönetilläggens utsträckning till de högre lönelägena tillkomma nu bland andra universitetsprofessorer och vissa lantmätare.

Provisoriskt lönetillägg synes fortfarande icke böra tillkomma befattningshavare på indragningsstat utan tjänstgöringsskyldighet.

I det föregående har förordats, att provisoriskt lönetillägg skall tillkomma lärare hänförliga till löneplan L i folkskolans avlöningsreglemente. Nämn- da reglemente upptager även en löneplan för extra lärare med lönebeloppen bestämda såsom dagbelopp. Dessa lärare, som åtnjuta rörligt tillägg och kristillägg, böra erhålla provisoriskt lönetillägg omräknat till lämpligt avrundat dagbelopp. Detsamma bör gälla vissa motsvarande befattningshavare vid sjukvårdsanstalter, barnhem, sinnesslöskolor m. fl. institutioner.

Liksom tidigare bör det ankomma på Kungl. Maj:t att meddela erforderliga specialföreskrifter om provisoriskt lönetillägg för personal, som övertagits från enskilt järnvägsföretag eller annat enskilt företag vid dess förståtligande.

Även beträffande det lönetekniska anordnandet av det provisoriska lönetillägget synas de hittillsvarande grunderna i huvudsak böra erhålla fortsatt tillämpning. Bland annat bör sålunda fortfarande gälla, att tillägget i allmänhet i fråga om avlöningsbestämmelsernas tillämpning likställes med lön men icke skall vara förenat med rörliga tilläggsförmåner.

Beträffande den ovan berörda tillämnade engångsutbetalningen under innevarande budgetår av ett tillfälligt lönetillägg har departementschefen an- fört följande.

Tillfälligt lönetillägg bör i princip tillkomma samma löntagarkategorier som enligt vad i det föregående föreslagits skola erhålla provisoriskt löne- tillägg under budgetåret 1946/47. I analogi med vad som föreskrivits be- träffande tillfälligt barntillägg bör emellertid det tillfälliga lönetillägget icke

tillkomma innehavare av anställning i reserven eller därmed jämförlig anställning vid försvaret, dock att tillägget bör med hänsyn till de särskilda anställningsförhållandena utgå till aspirantanställt underbefäl i reserven.

Beloppet av det tillfälliga lönetillägget bör, såsom förut angivits, oberoende av såväl dyrortsgrupp som löneläge utgöra 300 kronor. Med detta belopp bör tillägget utgå även till manskap tillhörande löneplan Ma. Beträffande sådant manskap har nämligen hänsyn till i det föregående omnämnda naturaförmåner tagits redan vid beräklandet av det provisoriska lönetillägget för innevarande budgetår.

Då tillfälligt lönetillägg är avsett att utgå som engångsbelopp, måste de förutsättningar för rätt att åtnjuta tillägget, som hänföra sig till anställningen, vara för handen vid en bestämd tidpunkt eller under en bestämd tidsperiod. Vidare bör tillses, att tillägget icke får utgå på grund av en alltför kortvarig anställning eller vid anställning utan fortlöpande tjänstgöringsskyldighet. Därjämte erfordras reglering av frågan om inverkan av tjänstledighet m. m. i förevarande hänseende. I likhet med vad som skedde beträffande motsvarande spörsmål vid fastställandet av tillfälligt barn tillägg senast för innevarande budgetår torde närmare förslag i angivna ämnen få underställas Kungl. Maj:t, sedan riksdagen fattat beslut i ärendet. Jag torde här få inskränka mig till att ange vissa preliminära riktlinjer, efter vilka spörsmålen synas kunna lösas.

För rätt att åtnjuta tillfälligt lönetillägg bör förutsättas, att befattningshavaren å viss dag, exempelvis den 1 mars 1946, innehar sådan anställning, som berättigar till dylik förmån. Dock synes tillägget skäligen böra tillkomma även den, som tidigare under det löpande budgetåret blivit pensionerad från dylik anställning. Om extra befattningshavare (aspirant) vid den ifrågavarande tidpunkten är permitterad, bör detta icke i och för sig betaga honom rätten till lönetillägg.

För erhållande av fullt lönetillägg bör i regel förutsättas, att befattningshavaren före nyss avsedda tidpunkt men efter ingången av juli 1945 under ett visst antal dagar, förslagsvis 150, ägt uppbara lön i sådan anställning, varom här är fråga. Om detta villkor ej är uppfyllt, bör tillägget reduceras i förhållande till vad som brister i det fordrade antalet dagar och således begränsas till 2 kronor för varje dag för vilken befattningshavaren ägt uppbara lön. Tjänstledighet med avstående av hela lönen bör dock ej läggas vederbörande till last, om tjänstledigheten föranletts av offentligt uppdrag eller av militärtjänstgöring, vilken ålegat befattningshavaren såsom anställningshavare i reserven eller i därmed jämförlig egenskap. I vad mån tid, då befattningshavaren innehaft arbetar- eller arvodesanställning i statens tjänst eller varit permitterad på grund av arbetsbrist, bör tillgodoräknas, torde få bero på omständigheterna i det särskilda fallet. Nedsättning av det tillfälliga lönetillägget bör kunna ske vid nedsättning i tjänstgöringstiden.

Det tillfälliga lönetillägget bör utbetalas snarast möjligt efter det riksdagen fattat beslut därom.

Vad i det föregående anförts om prövningen av speciella frågor rörande provisoriskt lönetillägg för nästa budgetår synes böra gälla beträffande motsvarande frågor rörande tillfälligt lönetillägg. Vad angår anställningshavare, som icke åtnjuta lön enligt löneplan eller äro att likställa med befattningshavare å löneplan, torde på frågan om utbetalning av engångstillägg få anläggas delvis samma synpunkter som på den förut berörda frågan om arvodeshöjning för ifrågavarande anställningshavare. I främsta rummet synes det motiverat, att dylikt engångstillägg får utgå, när själva arvodet är fastställt i nära anslutning till avlöningen för befattningshavare på löneplan och därför anses böra uppräknas i anslutning till det provisoriska lönetillägget. Bemyndigande för Kungl. Maj:t att medge överskridande av riksdagsmaxi-

merade anslag och anslagsposter för beredande av här ifrågavarande engångsförmåner samt att bevilja engångstillägg åt arvodestagare med av riksdagen bestämda arvoden torde böra utverkas hos riksdagen.

I fråga om anslagsberäkningarna har departementschefen anfört bland annat följande.

Kostnaderna för provisoriskt lönetillägg under innevarande budgetår beräknades i propositionen 1945: 286 till närmare 23 miljoner kronor. Kostnaderna för tillfälligt barntillägg under samma budgetår uppskattades i propositionen till närmare 4 miljoner kronor. Den nu föreslagna utbyggnaden av lönetilläggsregleringen föranleder en betydande kostnadsökning. Utgifterna för det provisoriska lönetillägget för nästa budgetår ha uppskattats till omkring 110 miljoner kronor, därunder 47 miljoner kronor för affärsverken, 44 miljoner kronor för statsförvaltningen i övrigt och 19 miljoner kronor för det statsunderstödda skolväsendet. Detta innebär en ökning av årskostnaden, såvitt det provisoriska lönetillägget angår, med 87 miljoner kronor. I nu anförda siffror ingå icke kostnaderna för sådana i det föregående berörda höjningar av arvoden m. m., som kunna ifrågakomma i anslutning till tilläggsregleringen.

Den å det statsunderstödda skolväsendet belöpande kostnaden torde i princip böra bestridas av statsmedel i samma utsträckning som andra kontanta avlöningsförmåner åt de anställda. För den ojämförligt största hithörande personalgruppen, nämligen folk- och småskollärare, innebär detta, att hela kostnaden skall bestridas av statsmedel. Vad angår statsbidraget till avlöningskostnaden för hithörande personalgrupper vid de statsunderstödda sinnesslöskolorna och därmed jämställda anstalter utgår detta för innevarande budgetår med tre fjärdedelar av kostnaden. Riksdagen har emellertid i skrivelse 1945: 433 uttalat sig för att staten från och med nästa budgetår skall övertaga hela avlöningskostnaden och anhållit om därav påkallade förslag till årets riksdag. Vid statens övertagande av hela avlöningskostnaden bör även det provisoriska lönetillägget helt bestridas av statsmedel. På grund av ordningen för utbetalning av statsbidrag komma statsverkets utgifter för provisoriskt lönetillägg under nästa budgetår vid det statsunderstödda skolväsendet att belasta riksstaten för budgetåret 1947/48.

För affärsverken böra kostnaderna för provisoriskt lönetillägg bestridas av de medel, av vilka verkens utgifter i övrigt bestridas. Vid bank- och fondinspektionen, sparbanksinspektionen, försäkringsinspektionen och statens pensionsanstalt samt för stuteriväsendet och luftfartsfonden torde kostnaderna böra bestridas från särskilda poster i respektive verks och inrättnings stater. I övrigt bör det provisoriska lönetillägget bestridas från anslag å riksstaten.

Kostnaden för den föreslagna engångsutbetalningen av tillfälligt lönetillägg under innevarande budgetår har uppskattats till omkring 49 miljoner kronor, därunder 19 miljoner kronor vid affärsverken, 22 miljoner kronor vid statsförvaltningen i övrigt och 8 miljoner kronor vid det statsunderstödda skolväsendet. I fråga om den utsträckning, i vilken kostnaden bör bestridas av statsmedel, torde få hänvisas till vad nyss anförts i fråga om bestridandet av provisoriskt lönetillägg. Med hänsyn till de särskilda förhållanden, som föreligga beträffande sinnesslöskolorna och därmed jämförliga anstalter, vill jag emellertid förorda, att staten bestrider hela utgiften för tillfälligt lönetillägg vid dessa anstalter. Utgifterna för tillfälligt lönetillägg åt statsanställda synas böra, utom vad angår affärsverken, bestridas från anslag å tilläggsstat för det löpande budgetåret, utan att undantag därvid göres beträffande personal, vars avlöning eljest bestrides å specialbudget. Då emellertid tillfälligt

lönertillegg under tolfte huvudtiteln endast kommer i fråga vid statens pensionsanstalt, torde det belopp, som för ändamålet erfordras vid anstalten och vilket begränsar sig till omkring 5 000 kronor, få bestridas från den i staten för anstalten upptagna förslagsposten till provisoriskt lönertillegg.

I samband med Kungl. Maj:ts förslag har utskottet till behandling förehåft

dels två likalydande motioner, väckta den ena inom första kammaren av herrar *E. Hage* och *J. F. Grym* (I: 105) och den andra inom andra kammaren av herr *J. O. Gavelin m. fl.* (II: 208), i vilka hemställts, att riksdagen vid behandling av lönefrågorna för de statsanställda måtte besluta, att det tillfälliga barntilllegg, som av 1945 års riksdag beslöts skola under vissa villkor utgå till statstjänstemän upp till 20:e löneklassen, skall under samma förutsättningar och villkor utgå till alla statsanställda — även kollektivanställda sådana — upp till en löneställning, motsvarande nämnda löneklass, samt utbetalas om möjligt under loppet av innevarande budgetår ävensom att riksdagen måtte bestämma, att utgifterna härför, i den mån de ej falla på de affärsdrivande verken, skola upptagas å respektive huvudtitlar å tilläggsstaten för budgetåret 1945/46,

dels två likalydande motioner, väckta den ena inom första kammaren av herr *G. Öhman* (I: 106) och den andra inom andra kammaren av herrar *G. Adolfsson* och *K. E. Senander* (II: 206), i vilka hemställts, att riksdagen måtte besluta att i skrivelse till Kungl. Maj:t hemställa, att Kungl. Maj:t måtte ge respektive verkstyrelser bestämda direktiv att dem underställd kollektivavtalsanställd personal skall erhålla proportionsvis samma löneförbättring som övriga statstjänare, däri inbegripet även det engångstilllegg, som av Kungl. Maj:t föreslagits utgå med 300 kronor,

dels två likalydande motioner, väckta den ena inom första kammaren av herr *D. Norman m. fl.* (I: 135) och den andra inom andra kammaren av herr *P. L. Orgård m. fl.* (II: 236), i vilka hemställts, att riksdagen med anvisande av härtill behövliga medel måtte besluta, att det i Kungl. Maj:ts proposition nr 3 föreslagna tillfälliga lönertillegget under budgetåret 1945/46 och det provisoriska lönertillegget under budgetåret 1946/47 måtte tillerkännas även följande personal vid de statsunderstödda folkhögskolorna: rektorer, fast anställda ämneslärare, e. o. och vikarierande ämneslärare samt övningsslärare med full tjänstgöring vid folkhögskolas huvudkurs,

dels två likalydande motioner, väckta den ena inom första kammaren av herr *Bror Nilsson m. fl.* (I: 163) och den andra inom andra kammaren av herr *E. Hæggblom m. fl.* (II: 207), i vilka hemställts, att riksdagen måtte bevilja lärare vid lantbruks-, lantmanna-, lanthushålls- och folkhögskolor samma provisoriska förbättring av löneställningen, som i propositionen föreslås för befattningshavare i statens tjänst m. fl.,

dels två likalydande motioner, väckta den ena inom första kammaren av herrar *Bror Nilsson* och *J. Friggeråker* (I: 194) och den andra inom andra kammaren av herr *I. Johansson* i Mysinge *m. fl.* (II: 311), i vilka hemställts, att riksdagen måtte vidtaga den ändringen i Kungl. Maj:ts proposition nr 3,

att provisoriska lönetillägg under budgetåret 1946/47 skola utgå till befattningshavare i statens tjänst i dyrortsgrupperna A, B, C och D med följande belopp: i löneklasserna g—a 630 kronor, i löneklasserna 1—3 690 kronor och i löneklasserna 4 och högre 750 kronor,

dels en inom andra kammaren av herr *K. E. Hansson* i Skediga väckt motion (II: 120), vari hemställdt, att riksdagen vid behandlingen av Kungl. Maj:ts proposition nr 3 måtte besluta, att engångstillägg om 300 kronor icke skall utgå, då grundlönen överstigar 500 kronor i månaden eller 6 000 kronor för år,

dels en inom andra kammaren av herr *O. E. Sandberg* väckt motion (II: 329), vari hemställdt, att riksdagen måtte besluta, att de övningslärare vid folk- och fortsättningsskolor, vilka ha hela eller sin huvudsakliga tjänstgöring förlagd till dessa skolor och vilka icke genom tjänstgöring inom annan skolform tillerkännas ifrågavarande lönetillägg, skola bliva likställda med de lärare vid folkskoleväsendet, vilka erhålla lön enligt löneplan L i vad avser sådant provisoriskt lönetillägg, som föreslås i Kungl. Maj:ts proposition nr 3 av år 1946,

dels ock en inom andra kammaren av herr *E. Håstad* väckt motion (II: 330), vari hemställdt, att riksdagen vid behandling av proposition nr 3 angående provisorisk förbättring av löneställningen för statstjänare måtte besluta, att denna även skall avse personalen vid det statsunderstödda högre skolväsendet, enligt de tillämpningsföreskrifter som Kungl. Maj:t utfärdat.

Utskottet.

Såsom departementschefen framhållit ha utgångspunkterna för den provisoriska löneförbättringen undergått vissa förskjutningar efter den nu gällande tilläggsregleringens utarbetande. Krigets avslutande har givit förhoppningar om en ekonomisk återhämtning, och det har ansetts försvarligt att man inriktar sig på en förbättring av löneställningen för statsanställda och med dem jämförliga löntagare, vilka under krigsåren kommit i relativt eftersatt ställning. Riktlinjer ha uppdragits för en allmän löneroglering i detta syfte. Därvid har även fastställts, att en minskning av dyrortsskillnaden i löneskalan bör eftersträvas. En utgångspunkt har jämväl varit, att det nuvarande provisoriet med tillfälliga barnstillägg vid den definitiva lönerogleringen icke kommer att få någon motsvarighet i form av differentiering av lönerna efter behovsgrunder.

Den blivande löneroglering, som med dessa utgångspunkter för närvarande förberedes av 1945 års lönekommitté, har i betydande utsträckning återverkat på Kungl. Maj:ts förevarande förslag om provisorisk tilläggsreglering för nästa budgetår. Departementschefen har framhållit, att det av naturliga skäl bör tillses, att denna reglering icke föregriper den blivande definitiva lönerogleringen utan hellre lämnar utrymme för en ytterligare förbättring. Även med beaktande härav har det funnits skäligt att låta den förnyade provisoriska förbättringen gå avsevärt längre än den nuvarande. Det har därvid förutsatts, att den definitiva lönerogleringen skall komma att innebära en hoppessning av löneskalan icke blott såvitt angår dyrortsgraderingen utan

även på det sätt, att de lägst avlönade få en procentuellt sett något större löneförbättring.

Det nu framlagda förslaget bygger huvudsakligen på dessa utgångspunkter och har efter överläggningar med vederbörande personalorganisationer godkänts av dessa. Om de provisoriska lönetilläggen för nästa budgetår uttalade riksdagen hösten 1945 vid behandlingen av propositionen angående skattegruppering m. m. att vid deras utformning önskemålet om minskad spännvidd mellan lönerna å dyrare och billigare ort i möjligaste mån borde tillgodoses. För att med siffror belysa tendensen i detta hänseende i Kungl. Maj:ts förslag må nämnas, att skillnaden i löner på dyraste (I) och billigaste (A) orter i löneklasserna 4 upp till 15 minskats från omkring 25 procent, räknat på lönebeloppen i dyraste ortsgruppen, till 20 å 21 procent. Utskottet, som i anledning av väckta motioner i det följande behandlar vissa frågor om regleringens omfattning, tillstyrker, att densamma erhåller den innebörd, som Kungl. Maj:t har föreslagit. Utskottet tillstyrker alltså, att det provisoriska lönetillägget kommer att omfatta hela löneskalan och för den huvudsakliga delen av denna (4 löneklassen och högre lönelägen) kommer att uppgå till årsbelopp av 720 respektive 690 och 660 kronor i ortsgrupperna A—C respektive D—F och G—I, samt att förnyad utbetalning av tillfälligt barntillägg under nästa budgetår icke skall ifrågakomma. Härvid förutsätter utskottet, att grunderna för kristillägg skola erhålla oförändrad giltighet även för nästa budgetår. Till nämnda grunder återkommer utskottet i annat sammanhang.

Detta ställningstagande innebär, att utskottet ansett sig böra avböja sådana jämkningar i Kungl. Maj:ts förslag, som avses med de likalydande motionerna I: 194 och II: 311. För att med siffror belysa även innebörden av motionsförslaget må anföras, att spännvidden mellan A- och I-ort i 4 löneklassen skulle minskas med ytterligare cirka 0.6 procent utöver den minskning, som Kungl. Maj:ts förslag innebär för nämnda löneklass, och att detta procenttal successivt minskas i högre lönelägen. Vad särskilt D-orten angår, vilken motionärerna ansett missgynnad i propositionen, må framhållas, att löneskillnadsbeloppen i nämnda löneklass mellan D-ort och I-ort i Kungl. Maj:ts förslag sänkts i samma relation som löneskillnadsbeloppet mellan A- och I-ort. Enigt motionärernas förslag skulle sänkningen av löneskillnadsbeloppen bliva förmånligare för D-ort än A-ort. Ojämnheten i motionsförslaget visar sig också därutinnan, att skillnaden mellan avlöningen å D- och E-ort skulle i 4 löneklassen minska från nuvarande storlek, 125 kronor, till 65 kronor. Inom utskottet ha jämväl andra förslag till jämkningar varit under övervägande. Utskottets ställningstagande innebär, att utskottet, med särskild hänsyn till att tjänstemannaorganisationerna godkänt det i propositionen framlagda förslaget, icke funnit tillräckliga skäl föreligga att vidtaga ändringar i de särskilda beloppen.

Kungl. Maj:ts förslag avser befattningshavare vid den civila och militära statsförvaltningen och det statsunderstödda kommunala skolväsendet. I åtskilliga motioner har yrkats, att lönetilläggsregleringen skall erhålla en vidare omfattning. I dessa motioner avses olika kategorier lärare, för vilka ny

lönereglering ännu ej är planerad och vilkas löner ej blivit bestämda med anslutning till det statliga avlöningssystemet, varför utgångspunkten för ett bestämmande av provisoriska lönetillägg till dem är osäker. Gemensamt för dessa kategorier befattningshavare är även att staten, i de fall där vissa lönebelopp överhuvud äro fastställda såsom villkor för statsbidrag till vederbörande skolor, allenast fastställt minimilöner eller minimiarvoden med rätt för huvudmannen att utgiva högre löneersättningar, varför en provisorisk avlöningsförbättring kan åstadkommas utan statens medverkan.

Med hänsyn till det sätt, varpå statsbidrag utgår till lärarlöner vid privatläroverk, har utskottet funnit, att en eventuell förstärkning av lönerna ej bör, såsom i motionen II: 330 ifrågasatts, tillerkännas i form av provisoriskt lönetillägg. Utskottet får erinra, att Kungl. Maj:t i årets statsverksproposition under åttonde huvudtiteln vid punkterna 142—144 och 151—153 föreslagit en höjning av den till lärare vid dessa skolor utgående tillfälliga löneförbättringen. Det är utskottets avsikt att senare, i samband med behandlingen av nämnda fråga, taga slutlig ställning till yrkandet i nämnda motion.

Vad angår de i motionen II: 329 avsedda övningslärarna vid folk- och fortsättningsskolor, får utskottet erinra om att gällande statliga lönereglering ännu icke föranlett reglering av dessa befattningshavares löner, men att 1941 års lärarlönesakkunniga beräknas komma att under våren lägga fram förslag angående deras anställnings- och avlöningsförhållanden. För lärare i slöjd vid folkskolor med mindre än 20 undervisningstimmar i veckan företogs en viss höjning av minimiarvodet förra året. Vad angår fortsättningsskolorna beslöts vid 1944 års riksdag dels en provisorisk reglering av avlönings- och anställningsförhållandena för lärarinnorna i hushållsgöromål och dels en höjning av minimiarvodet åt lärare i slöjd. I årets statsverksproposition har under åttonde huvudtiteln vid punkten 195 framlagts förslag om höjning av nuvarande minimiarvoden till lärare i slöjd och hushållsgöromål. Icke heller beträffande dessa lärare har utskottet funnit en eventuell förbättring i löneställningen böra genomföras i direkt anslutning till den nu ifrågavarande statliga tilläggsregleringen. Utskottet uppskjuter det slutliga ställningstagandet beträffande jämväl ifrågavarande motion till sin behandling av vederbörande anslagsfrågor under åttonde huvudtiteln.

Vad därefter angår lärare vid folkhögskolor, beträffande vilka yrkanden framställts, dels i de likalydande motionerna I: 163 och II: 207 och dels i de likalydande motionerna I: 135 och II: 236, vill utskottet erinra, att de erhöilo sin nuvarande lönereglering så sent som år 1942. Vid granskning av löneregleringens innebörd har utskottet kommit till den uppfattningen, att skäl tala för löneförbättring i anslutning till den statliga lönetilläggsregleringen. Utskottet är emellertid ej nu berett att tillstyrka beslut i ämnet från riksdagens sida. Bortsett från själva huvudfrågan föreligga vissa spörsmål av övervägande teknisk natur att lösa vid genomförande av en tilläggsreglering inom detta område med hänsyn till kursernas varierande längd och metoden för bestämmande av statsbidragets belopp i anslutning till löneförmånernas storlek. Hela frågan är av sådan beskaffenhet, att ställningsta-

gande till densamma enligt utskottets mening ej bör ske på yrkande av enskilda motionärer. Utskottet förutsätter emellertid, att Kungl. Maj:t ägnar denna fråga uppmärksamhet och snarast möjligt framlägger de förslag i ämnet, som finnas påkallade.

Lantbruks-, lantmanna- och lantushållsskolornas lärare, beträffande vilka yrkande jämväl framlagts i de nyssnämnda motionerna I:163 och II:207, erhöles sin löne reglering samtidigt som folkhögskollärarna. Den är även uppbyggd på samma grunder och erhöles huvudsakligen samma innebörd. Vad utskottet uttalat beträffande frågan om provisoriska lönetillägg åt lärare vid folkhögskolor äger motsvarande giltighet för lärarna vid ifrågakvarande skolor. Vid Kungl. Maj:ts övertägande av spörsmålet bör uppmärksammas i vad mån lönebestämmelserna för jordbrukets yrkesskolor och lantushållningsseminariet å Rimforsa böra påverkas av en eventuell förbättring av minimilönerna för ifrågakvarande kategorier lärare.

I de likalydande motionerna I:106 och II:206 har under åberopande av riksdagens skrivelse i ämnet förra året (nr 478) föreslagits, att riksdagen hos Kungl. Maj:t skall hemställa om bestämda direktiv till verksstyrelserna, att dem underställd kollektivavtalsanställd personal skall erhålla proportionsvis samma löneförbättring som övriga statstjänare, däri inbegripet det av Kungl. Maj:t föreslagna engångstillägget av 300 kronor, vartill utskottet i det följande återkommer. Riksdagens av motionärerna åsyftade uttalande innebar en upprepning och ett understrykande av vad riksdagen uttalade vid den första statliga lönetilläggsregleringens antagande hösten 1944 och avsåg att åstadkomma jämkning i gällande avtal med längre löptid. Förutsättningarna för dessa avtal ansågos väsentligt ändrade genom den utveckling på löneområdet, som ägt rum sedan hösten 1944. Numera föreligger ett något ändrat läge. Enligt erhållna uppgifter utlöpte ett flertal statliga kollektivavtal med utgången av år 1945 och förhandlingar om nya avtal pågå. Av övriga kollektivavtal utlöpa samtliga den 30 juni 1946 utom ett, som slöts den 1 januari och utlöper den 31 december 1946.

I detta sammanhang önskar utskottet uttala, att åtskilliga grupper kollektivavtalsanställda arbetare ha så likartade arbetsuppgifter med vissa grupper tjänstemän att jämväl likartad löneställning framstår såsom önskvärd. Emellertid kan en full likställighet icke uppnås med hänsyn till den väsentliga skillnad, som föreligger i fråga om anställningsformen. Arbetarnas genom kollektivavtal reglerade lönevillkor gälla i regel under korta tidsperioder, medan löne regleringar för tjänstemännen genomföres med långa tidsintervaller. Såsom departementschefen framhållit bör därför i princip liksom förut gälla, att arbetargrupperna icke omfattas av den provisoriska tilläggsregleringen, men att hinder icke bör möta att företaga de jämkningar i löneställningen, som kunna finnas påkallade och förenliga med de allmänna riktlinjerna på löneområdet. Denna fråga bör emellertid bliva beroende på avtalsförhandlingar, för vilka utskottet ej anser att riksdagen i enlighet med motionsyrkandet bör giva direktiv.

Kungl. Maj:t har föreslagit en engångsutbetalning av ett tillfälligt lönetill-

lägg, att utgå under innevarande budgetår vid sidan av den tidigare beslutade provisoriska löneförbättringen för detta budgetår. Beloppet föreslås bestämt till 300 kronor. I motionen II: 120 yrkas, att detta tillägg icke skall utgå då grundlönen överstiger 500 kronor i månaden eller 6 000 kronor för år. Utskottet tillstyrker Kungl. Maj:ts förslag jämväl i denna del.

Slutligen har i de likalydande motionerna I: 105 och II: 208 påyrkats ändring i det vid förra årets riksdag fattade beslutet om tillfälligt barn tillägg under innevarande budgetår. Sådant tillägg skall enligt beslutet inom ett visst löneläge utgå endast till anställningshavare med lön enligt löneplan, som av Kungl. Maj:t fastställts i anslutning till den senaste allmänna löne-regleringen, dock med rätt för Kungl. Maj:t att besluta om tillfälligt barn tillägg åt närstående personalgrupper. I nu ifrågakarande motioner förnyas ett vid förra årets behandling av frågan föreliggande motionsyrkande, att tillfälligt barn tillägg skulle inom det ifrågakarande löneläget utgå till alla statliga — även kollektivavtalsanställda — befattningshavare, vilket förslag ej godtogs av riksdagen. Utskottet har ej ansett sig böra tillstyrka bifall till motionerna. Till stöd för detta ställningstagande får utskottet hänvisa till grunderna för riksdagens beslut förra året ävensom till vad utskottet ovan anfört om kollektivavtalsanställd personal.

Utskottet tillstyrker Kungl. Maj:ts förslag jämväl i vad det avser den arvo-desavlönade personalen och har ej heller i övrigt funnit anledning till erin-ran mot propositionen.

Under återopande av det anförda får utskottet

A. hemställa,

I. att riksdagen må, med bifall till Kungl. Maj:ts förslag och med avslag å motionerna I: 105 och II: 208, I: 106 och II: 206, I: 194 och II: 311 samt II: 120,

a) medgiva, att tillfälligt lönetillägg under budgetåret 1945/46 må i huvudsaklig överensstämmelse med i statsrådsproto-kollet över finansärenden för den 4 januari 1946 föreslagna grunder utgå till vissa befattningshavare i statens tjänst m. fl. enligt de närmare föreskrifter, som meddelas av Kungl. Maj:t;

b) besluta, att utgifterna för tillfälligt lönetillägg skola bestridas beträffande befattningshavare vid de affärsdrivan-de verken eller vid av dessa övertagna företag eller inrätt-ningar och befattningshavare hos statens pensionsanstalt från de medel, av vilka verkets utgifter i övrigt bestridas, samt beträffande andra befattningshavare från de anslag, som äro avsedda för tillfälligt lönetillägg;

c) medgiva, att provisoriskt lönetillägg under budgetåret 1946/47 må i huvudsaklig överensstämmelse med i nämnda statsrådsprotokoll föreslagna grunder utgå till vissa befatt-ningshavare i statens tjänst m. fl. enligt de närmare föreskrif-ter, som meddelas av Kungl. Maj:t;

d) besluta, att utgifterna för provisoriskt lönetillägg, i den mån de icke avse befattningshavare hos bank- och fondinspektionen eller sparbanksinspektionen, skola bestridas: beträffande befattningshavare vid de affärsdrivande verken eller vid av dessa övertagna företag eller inrättningar samt befattningshavare hos försäkringsinspektionen och statens pensionsanstalt ävensom befattningshavare med avlöning från luftfartsfonden från de medel, av vilka verkets eller institutionens utgifter i övrigt bestridas, beträffande befattningshavare vid statens hingstdepåer och stuteri samt å lantbruksstyrelsens stuteribyrå från det anslag, varav vederbörandes lön utgår, samt i fråga om andra befattningshavare från de anslag, som äro avsedda för provisoriskt lönetillägg;

e) bemyndiga Kungl. Maj:t att i enlighet med vad i ovan nämnda statsrådsprotokoll förordats medgiva överskridande under budgetåren 1945/46 och 1946/47 av genom riksdagens beslut maximerade anslag och anslagsposter, av vilka arvoden och andra ersättningar till icke-ordinarie personal utgå, samt att förordna om arvodestillägg åt befattningshavare, vilkas arvoden fastställts genom riksdagsbeslut;

II. att motionerna I: 135 och II: 236 samt I: 163 och II: 207 må anses besvarade genom vad utskottet anfört;

B. anmäla, att utskottet kommer att senare avgiva utlåtande i anledning av motionerna II: 329 och 330.

Stockholm den 19 februari 1946.

På statsutskottets vägnar:

J. B. JOHANSSON.

Vid förestående ärendes slutbehandling inom utskottet hava närvarit

från första kammaren: herrar *Johan Bernhard Johansson, Grånebo, Andrén, Bäckström, Karl Andersson, Heidung, Mannerskantz, Boman, Gustaf Ivar Anderson, Johan Eric Ericson, Rosenberg* och *Hesselbom*; samt

från andra kammaren: herrar *Törnkvist, Eriksson* i Stockholm, *Ward, Ohlin, Falla, Rubbestad, Andersson* i Malmö, *Mårtensson, Hall, Pettersson* i Dahl, *Viklund* och *Holmström*.

Reservat ioner:

- 1) av herrar *Karl Andersson, Andersson i Malmö, Mårtensson och Viklund;*
  - 2) av herr *Rubbestad;* samt
  - 3) av herr *Pettersson i Dahl.*
-